

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

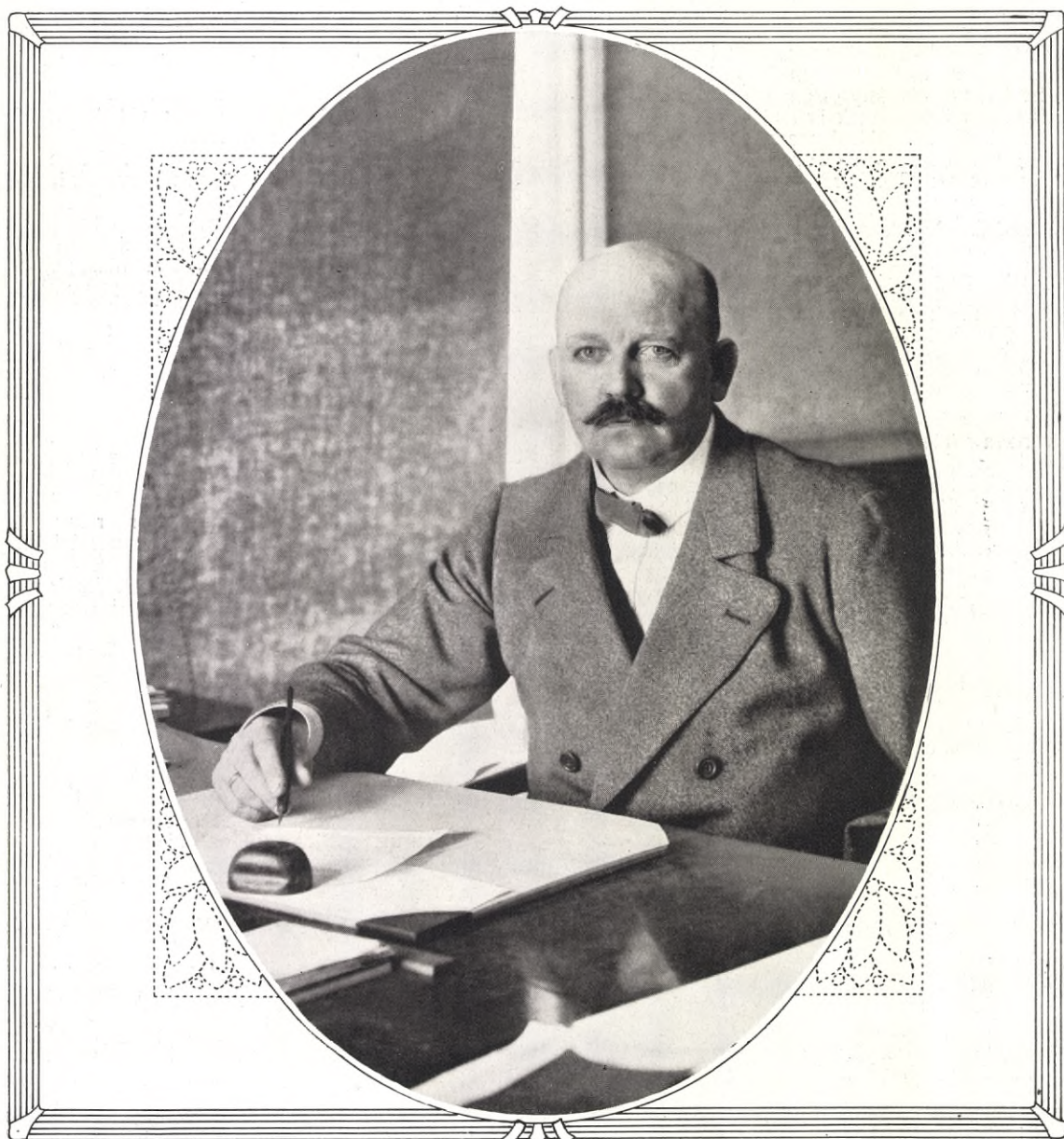

SKEPPSGOSSEBRIGGARNE I MARSTRANDS HAMN. — AMATÖRFOTO. O. AHNSTRÖM, MARSTRAND.

16:DE ÅRG.

DEN 27 JUNI 1915.

N:o 39

Th. Furst

Yrkesinspektionen hör till den moderna arbetsreskyddslagstiftningens mest välsignelserika institutioner. De ämbetsmän, som haiva densamma sig anförtrodd, ha småningom blifvit såväl arbetarnes som arbetsgifvarnes förtroendemän. De förva veta, att de hos yrkesinspektörerna alltid finna ett öppet öra för sina berättigade klagomål; de senare äro glada att i dem haiva tillgång till experter i afseende på anstalter och åtgärder till förekommande af olycksfall, yrkessjukdomar och annan yrkesfara. Sedan den första yrkesinspektionen inrättades (i England 1833) ha millioner människolif genom densamma blifvit räddade från en förtidig död, liksom den definitivt gjort slut på det hänsynslösa tillspillogifvande af kvinnor och barn i industrialismens tjänst, som var utmärkande för dennas första tidsskede.

I vårt land infördes en organiserad yrkesinspektion först så sent som 1890, en följd af vår förse- nade industriella utveckling, men äiven af att blicken först sent öppnades för arbetareskyddslagstiftningens nytta och nödvändighet. En fullständigare utbyggnad erhöil densamma först i och med dels lagen om arbetarskydd den 29 juni 1912, dels inrättandet af socialstyrelsen samma år. I detta sistnämnda ämbetsverk är andra byrån helt ägnad åt arbetarskydd. Till densammas förste chef kallades en af de mest ansedda och uppburna yrkesinspektörerna: Th. Fürst.

Thorvald Fürst är född i Karlskrona den 13 augusti 1866. Föräldrarna voro kaptenen Astley Fürst därstädes och hans maka Louise Hubendick. Efter att 1886 ha aflagt mogenhetsexamen vid fäderne- stadens högre allmänna läroverk valde han liksom fadern teknikers bana och utexaminerades år 1889 från Tekniska högskolan. Efter att därefter i fyra år ha praktiserat som ritare och konstruktör vid Hernösands mekaniska verkstad blef han 1894 teknisk chef vid Lidköpings mekaniska verkstad, men lämnade redan 1896 denna befattning för att övertaga ställningen som verkstadschef vid Aktie- tiebolaget Mekaniska Verkstaden Vulcan i Norrköping. Redan 1899 återvände han emellertid till Lidköping, denna gång såsom maskiningeniör och trafikchef vid Kinnekulle—Lidköpings järnväg. Följande år sökte och erhöil han det förordnande som yrkesinspektör i Stockholms distrikt, hvilket år 1912 ersattes med utnämning till ordinarie innehafvare af tjänsten. Samma år förordnades han emellertid som oövan nämndt till chef för den nyinrättade socialstyrelsens arbetareskyddsbyrå.

Det är inga obetydliga personliga egenskaper, som krävas af en yrkesinspektör. "Det torde vara själfklart", heter det, "att man framför allt måste fördra män med humana tänkesätt, omutlig redlighet, energi och arbetslust. Men det måste också vara personer med god uppfostran och god allmänbildning, med förmåga att taktfullt kunna umgås med hög och låg, rik och fattig". Det är kanske icke odisputabelt, att alla våra svenska yrkesinspektörer i dessa hänseenden fyllt måttet, men säkert är, att ingen annan gjort det i högre grad än Fürst. Hos båda de parter — arbetsgivare och arbetare — med hvilka han på grund af sin ämbetsställning haft att skaffa, har han också förvärfvat sig det största anseende för humanitet och duglighet såväl som för nitiskt intresse för den stora uppgift, som ålegat honom.

Häri har man också närmast att se grunden till, att Fürst den 8 mars 1907 efter att ha mottagit

kandidatur för Liberala valmansföreningen vid ett fyllnadsval i hufvudstaden utsågs till ledamot af andra kammaren. Sitt jungfrutal höll han i den stora Grängesbergs-debatten nämnda år och tog för öfrigt till orda för välbehöfliga ändringar i lagen angående ersättning vid olycksfall ävensom för kostnadsfri rättshjälp åt skadade arbetare. Vid påföljande riksdag motionerade han i enlighet härmed om införande af olycksfallsförsäkringsplikt för *alla* arbetsgivare ävensom om afpassande af lifräntebeloppens storlek efter den skadades eller efterlevandes *värkliga*, om ock måttligt utmätta lefnadskostnader samt den skadades eller aflidnes lön före olycksfallet, utan att i någotdera fallet lyckas vinna riksdagens bifall i trots af den klara och bindande bevisöring han frambragte för desamma. Vidare talade han sakkunnigt och varmt för förbud mot kvinnors nattarbete och det var efter motion af honom, som den 1908 fallna k. propositionen i ämnet, vann 1909 års riksdags bifall. Under åren 1909—11 valdes han till ledamot af tredje tillfälliga utskottet och var de båda sista åren ordf. i detta. Härunder nedlade han ett synnerligen flitigt och värdefullt arbete på de mångskiftande sociala spörsmålens utredning, som på grund af motioner hänskötos till detta utskotts behandling: vid denna tid saknade de tillfälliga utskotten ännu eget kansli. För öfrigt var Fürst mer än en gång i tillfälle att lägga i dagen sitt varma intresse för svensk industri och särskildt varfsrörelsen.

Den inskränkning i mandat, hvilken det liberala partiet blef underkastadt i hufvudstaden till följd af den proportionella valmetodens tillämpning, gjorde, att Fürst 1911 icke lyckades uppnå omval. Men när på hösten samma år de bekanta försvarsberedningarna tillsattes, kallades Fürst att taga säte i den andra af dem, den som hade att utreda härens och flottans respektive betydelse för försvaret. Varm försvarsvän som han är ägnade sig Fürst med stor jäv åt detta utredningsarbete, tills detsamma af bekanta anledningar afbröts strax före sin slutliga fullbordan. Ett förslag till betänkande förelåg emellertid redan och anlätades äiven vid den Hammar-skjöldska försvarspropositionens aflåtande till 1914 års senare riksdag. Till väsentliga partier har det karaktären af hemlig handling och är alltså blott till vissa delar känt. Men det torde kunna antagas som säkert, att detsamma starkt bidragit till att gifva undervattensvapnet den plats i vårt sjöförsvar, som erfarenheterna från det sedermera utbrutna världskriget på ett så slående sätt rättfärdigat.

I öfrigt har Fürst gifvetvis varit till fullo upptagen af det viktiga embete, som anförtratts honom. Det har ju gällt, att föra 1912 års betydelsefulla yrkesfarelag till verkställighet och dessutom att förbereda de mångahanda arbetareskyddsspörsmål, som äro föremål för internationell handläggning i syfte af deras lösning i de olika länderna efter i hufvudsak samma grundlinjer. Hänsyn till konkurrensen gör nämligen, att de olika lagstiftningarna måste något så när följas åt, för att icke industrien i det ena landet skall behöfva arbeta under ogynnsammare villkor än i det andra. Visserligen har kriget afbrutit detta liksom snart sagt allt annat fredligt internationellt samarbete. Men man bör vara berättigad att hoppas, att detsamma efter fredsslutet skall med förnyad kraft återupptagas.

Fürst är sedan 1894 gift med Gurli von Hedenberg, dotter af jägmästaren Johan Henrik von Hedenberg och hans maka Agnes Katarina Schmidt.

SIXTEN VON FRIESEN LÄMNAR STOCKHOLMS STADSFULLMÄKTIGE.

Foto. Ellqvist, Stockholm.

Kilbom: Kona. A.-N. Bengt Sjögren, Sthlm.

D:R VON FRIESEN LÄMNAR TILLFÖLJE SJUKDOM OCH UNDER HELA SAMHÄLLET BEKLAGANDE ORDFÖRANDESKAPET INOM STADSFULLMÄKTIGE OCH TOG AFSKED VID DESS BEREDNINGSSKOTTETS SAMMANTRÄDE DEN 17 JUNI.

Sittande fr. v.: hrr Nredgren, Cedercberg, Karlsson, Lahlberg, Eorgström, Öfverståhällaren, ordföranden Dr VON FRIESEN, v. ordf. Östberg, Fredrik Nilsson, Schultz, Stendahl, Stockman och Nycander; Stående: Ström, Norén, Lagercrantz, greve Lagerbjelke, Petersson och Folcker-

Stockholms stadsfullmäktiges ordförande och samtidigt dess alderspresident, *dr Sixten von Friesen* har på grund af sjuklighet afgått ur stadsfullmäktige och lämnat sin post som dess främste man. Tisdagen den 15 juni inlämnade han sin afskedsansökan, och två dagar senare, vid beredningsutskottets sammanträde, tog han farväl af kommunalförvaltningen. Man hade hoppats, att hans krafter skulle tillåtit honom att närvara vid stadsfullmäktiges sammanträde denna vecka, det sista för säsongen, men så blef ej fallet. Afskedet hade säkert då fått en ännu högtidligare prägel än det nu fick. Nu inleddes beredningsutskottets sammanträde med att *dr von Friesen* själf tog till orda och under stark rörelse uttalade sitt tack till utskottets ledamöter samt till den närvarande öfverståhällaren för långvarigt, angenämt samarbete. Vice ordförande kammarrättsrådet *Östberg* frambar i sitt svarstal ett tack till den afgående ordföranden

icke blott på den nuvarande stadsfullmäktig-generationens vägnar utan äfven på de föregående, hvilka hatt förmanen att se *dr von Friesen* på ordförandeplatsen och som kamrat i kommunalrepresentationen. Det skulle bli svårt att fylla det tomrum, som *dr von Friesen* lämnade efter sig inom stadsstyrelsen yttrade bl. a. *hr Östberg*, som till slut bad *dr von Friesen* mottaga ett från hjärtat gående tack.

Dr Sixten von Friesen har varit stadsfullmäktig i Stockholm sedan 1887. Alltifrån början af sin bana som kommunalman har han stått i förgrunden såsom en af de skickligaste och mest intresserade kommunalmän hufvudstaden haft att förfoga öfver under de senare decennierna. När stadsfullmäktige år 1904 fingo rätt att för första gången utse sin ordförande, föll också valet enhälligt på *dr von Friesen* och han har för hvarje år som fått sedan dess omvalts med samma enhällighet. Den kraft och övild, hvarmed han fört

ordförandeklubbarn, har varit i högsta grad beundransvärd och det torde bli svårt att få hans fullt värde efterträda-re på den ansvarsfulla posten

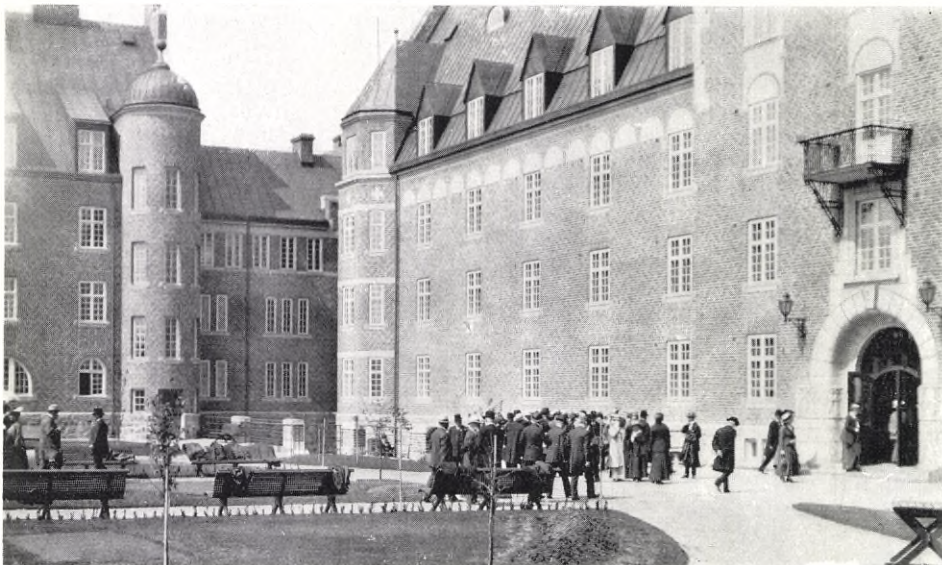

Foto. Ellqvist, Sthlm.

Kilbom: Bengt Sjögren, Sthlm.

FATTIGVÅRDSKONGRESSEN I STOCKHOLM BESER DET NYA STORA ÅLDERDOMSHEMMET VID DANVIKEN. — Foto. Ellqvist, Sthlm.

Andra allmänna fattigvårdskongressen öppnades den 14 juni i Blasieholmskyrkan i Stockholm i närvaro af bl. a. prinsessan Ingeborg samt civil- och jordbruksministrarne.

Vid kongressen, hvilken, under ordförandeskap af biskop G. v. Scheele pågick under trene dagar behandlades i före drag och diskussioner ett flertal för fattigvården viktiga spörsmål.

Mötesdeltagarne aflade den 16 juni ett besök vid Danvikens aldersoms-hem, hvars ståtliga nybyggnad kommer att invigas den 26 juni.

Efter porträtt.

Klicka! Röntg. Sjöförsvar.

FRÅN BESÖKET NYLIJEN HOS GENERALÖFVERSTEN, EXC. VON HEERINGEN VID FRONTEN. I engelska illustrerade tidningar har återgifsits en del mycket dåliga porträtt af kejsaren, som försäkras numera vara huithårig och affallen. Vår ofvanstående, helt nytagna bild motsäger i eminent grad båda dessa påståenden.

Efter porträtt.

Klicka! Röntg. Sjöförsvar.

ALEXANDER VON LINSINGEN, den segerrike preussiske infanteri-generalen, hvars utomordentliga prestationer i sydöstra Galizien väcka beundran.

VÄRLDSKRIGET.

I öster har under världskrigets *firtiosjätte vecka* ryssarnes utdrifvande ur Galizien fortskridit oemotståndligt. Den 15 juni kunde Wienrapporten omnämna, att delar af de förbundnas armé längst i sydost förföljt ryssarne öfver riksgränsen och tagit några byar i Bessarabien, och den 17 voro ryssarna stadda på återtag öfver gränsen äfven längst i norr, oifanför Sieniava. *Mackensens armé*, som står på norra sidan af järnvägen Przemysl—Lemberg, och dels riktar sin stötkraft mot sistnämnda stad, dels prässar på det ryska återtaget längre norr ut, riktade, efter en tids relativt öfverksamhet, en plötslig framstöt mot de ryska ställningarne och tog i *tre dagars strider öfver 40,000 fångar*. Redan den 14 hade general Marwitz stormat *Mosciska* på vägen till Lemberg, och

PRESIDENT POINCARÉ BESÖKER EN UTSTÄLLNING TILL FÖRMÅN FÖR FRANSKA ARTISTER I FÄLT.

den 17 brakte den österrikiska dagsrapporten till kännedom, att den viktiga staden Grodek tagits med storm föregående dags morgon. Grodek ligger iöga mer än 20 km. från Lemberg, hvadan de förbundnas härar vid veckans utgång stodo så godt som utanför den galiziska hufvudstadens portar. Ett betydligt segare motstånd ha ryssarne presterat i centrum. Den tyska frammarschen mot Dnieströfvergångarne har mött ett förbittradt segt motstånd, och på afsnittet mellan Zydacsov och Halics ha de förbundna till och med på några punkter måst vika något tillbaka för ryssarne, hvilka särskildt vid *Zuravno* lyckades vinna en rätt betydande framgång, om ock af öfvergående verkan. De förbundna ha emellertid tillkämpat sig ett par af Dnieströfvergångarne.

Efter fotograf.

Klick: Bengt Silfverparva

ENGLANDS PREMIÄRMINISTER MR ASQUITH (civil), den förste engelske kabinettschef som aflagt besök vid själva stridsfronten. Närmast fältmarskalken Sir JOHN FRENCH.

I Polen, i guvernementet Kovno och i Kurland ha operationerna fortskridit utan att några betydande resultat ännu äro att anteckna.

På den västra krigsskådeplatsen ha de allierade, och i främsta rummet fransmännen, fortsatt en ofensiv, som tycks växa i kraft allt efter som ryssarnes läge i öster blir allt ogynnsammare. I nära sex veckor ha hårdnackade strider stått i trakten norr om Arras, särskildt på det afsnitt som löper öfver den långsträckt Loretteplatån; där ha tyskarne trots ett hjältemodigt försvar måst öfvergifva åtskilliga ställningar, och hårdt prässade ha de äfven söderut måst lämna ifrån sig en del positioner. För fransmännen ha dessa vinningar kostat oerhörda offer och en ammunitionsförbrukning, som torsdagens franska kvällskommuniké ger en föreställning om,

UNDERLÖJTNANT WARNEFORD hvars hjältebragd i strid med en Zeppelinare helt nyligen skaffat honom Victoria-Korset och som i dagarne vid en enkel profflygning nedstörtat och onkommit.

En engelsk flygofficer, underlöjtnant Warneford, angrep mellan Gent och Bryssel och på en höjd af 6.000 fot en zeppelinare samt nedkastade mot densamma sex bomber. Zeppelinaren som träffades, exploderade och störtade insvept i lågor till marken. Af det genom explosionen framkallade våldsamma lufttrycket slungades det engelska monoplanet öfverända men det lyckades

Efter fotograf.

Klick: Bengt Silfverparva

MR LLOYD GEORGE, f. d. finansminister, som öfvertagit det nya "ammunitionsdepartementet" och till hvars utomordentliga förmåga och kraft Englands bästa hopp står.

då den omnämner, att ett anfall vid Neuville af artilleriet förbereddes med nära 300,000 utslungade granater. Under dylika strider äro naturligtvis förlusterna på ömsä sidor oerhörda.

Engelsmännen ha vid Ypern vunnit någon terräng, som de ännu vid veckans utgång voro herrar öfver; ett annat engelskt anfall vid La Bassée dref visserligen undan tyskarne, men dessa lyckades snart i ett motanfall åter intaga sina förlorade ställningar. För öfrigt är från västra fronten endast att nämna en fransk framstöt i Elsass, en del strider vid Soissons och ett förnyadt starkt bombardemang på Reims, hvarvid skador för halfannan million anställdes.

På de öfriga krigsskådeplatserna har ingenting af någon betydelse inträffat.

De tyska luftanfallen på eng-

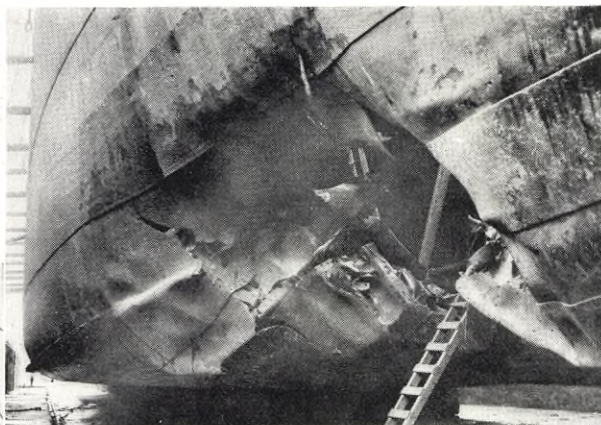
flygaren att åter bringa det på rätt köl. En nedstigning blef dock nödvändig och flygaren tvingades att landa på fiendtligt område. Inom kort var han emellertid åter redo att starta samt nådde utan missöden de engelska linjerna.

Löjtnant W. har enligt senare meddelanden under en profflygning den 17 juni vid Buc förolyckats.

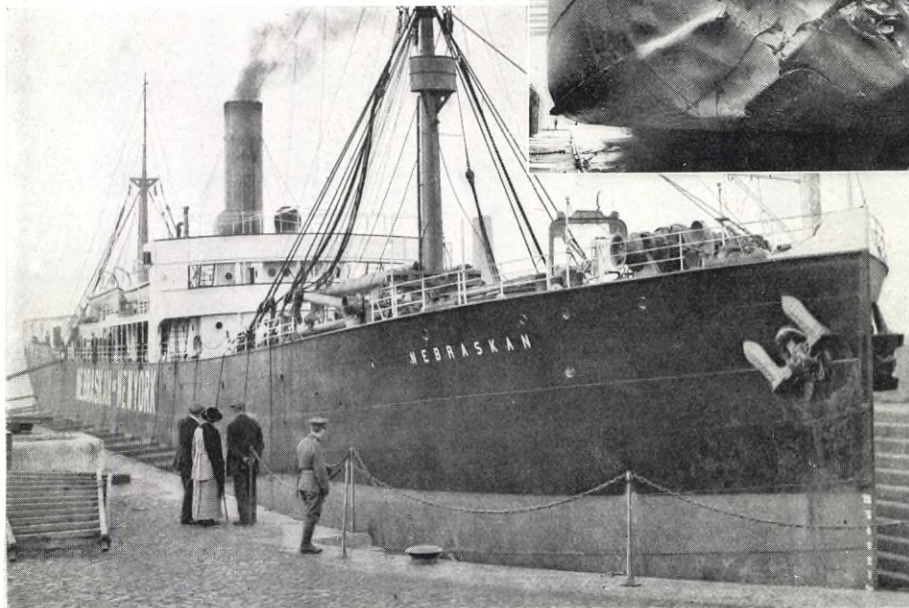
»NEBRASKAN», DEN TORPADERADE AMERIKANSKE ÅNGAREN.

elska kuststäder besvarades med att en flygande cskader på 23 maskiner den 15 på morgonen anföll Karlsruhe, nedkastande öfver staden en stor mängd bomber, som dödade öfver ett 20-tal människor och sårade många. Mycken materiell skada lär ha anställt. Ett flertal bomber nedföll i trakten af det storhertiglga slottet, där för tillfället den svenska drottningen uppehöll sig.

DÄR DEN TYSKE TORPEDEN TRÄFFADE.

Vidst. bild:
"NEBRASKAN" I DOCKA. Trots den fruktansvärda skadan kunde ångaren taga sig iland och gå i docka.

Amerikanskeångaren "Nebraska" (obs. icke "Nebraska" som i dagspressen) på resa från Liverpool till Delaware Breakwater torpederades den 26 maj 70 sjömil från Fastnet på Irlands sydkust. Trots de svåra skadorna lyckades ångaren taga sig tillbaka till engelsk hamn.

Efter fotografier.

"NEBRASKAN" EFTER TORPEDERINGEN. Däcket med de stora hålen (vid X) efter stycken af torpeden.

Kieler: Kems. A.-B. Ernst Süßersperger, Stilm.-G.

TORPEDER OCH ROMANTIK.

Från en svensk ombord på Transatlantic-liniens i Göteborg ångare "Nordic" hafva vi förutom en del här återgifna fotografier iätt mottaga nedanstående skrifvelse, hvori brefskrifvaren skildrar sitt möte med några icke alltför olyckliga offer för den djärfve tyske äventyrs-kryssaren "Prinz Eitel Friedrich", nu internerad i Amerika.

"Vi lämnade Port Augusta (Australien) den 3 febr., destinerade till Galveston via Panamakanalen. Det var som vanligt under långa sjöresor tämligen enformigt och tråkigt om-

GRUPP AF INFÖDINGAR Å PÅSKÖN jämte en del af besättningen å det franska barkskeppet "Jean", sänkt af hjälpkryssaren "Prinz Eitel Friedrich".

BARN Å PÅSKÖN med sina hästar.

bord, ända tills vi den 26 febr. fingo Paskön (Easter Island) i sikte och straxt därefter äfven en nödsignal å densamma. För att utröna anledningen till denna närmade vi oss alltså ön och ankrade ett stycke däriifrån. En stund därefter visade sig en roddbåt med fyra man, hvilka kommo ombord på "Nordic". De omtalade, att de tillhörde besättningarna på engelska barkskeppet "Kildalton" och franska barkskeppet "Jean", samt blif-

EN FALLEN AFGUD.

DE SÄNKTA BARKSKEPPENS, "JEAN" OCH "KILDALTON", BESÄTTNINGAR LÄMNA PÅSKÖN MED SVENSKE ÅNGAREN "NORDIC". En del stannade dock kvar å ön, bland hvars vänliga befolkning de trifts och hunnit knyta fasta band.

ningen, som uppgår till c:a 250 personer. Hårdast tycktes det dock gå den kvinnliga delen af öbefolkningen till sinnes. Där var omfamningar och kys-sar, gråt och skrott om hvartannat, och tycktes det aldrig blifva slut på afskedstaganden; men så var det nog också afsked för alltid. Ändtligen voro vi dock färdiga att gå, då i sista minuten tre af de franska sjömännen hop-pade öfver räcket, äntrade ned i en båt och rodde i land igen. Fyra styc-ken, däribland den franske

(Forts. å sid. 620.)

ÖFVERSTA BILDEN: Längst t. v. Vasagatan, där bakom Klara kyrktorn; mitt för Vasabrons fäste i norr Rödbotorget med Centralpalatset, därvid Konstakademien; vidare, utmed Strömgatan: Rosenbad, Adelsvårdska och Sagerska husen, en sida af Arffurstens pa-

lats samt Gustaf Adolfs torg med Centralbanken och K. Teatern; på andra sidan strömmen Riksdags- och Riksbanksbyggnaderna; man ser träden i Strömparterren och Kungsträdgården och därvid Palmeska huset samt Grand Hôtel äfvensom Strandvägen och Djurgården med

R AF STOCKHOLM.

NEDRE BILDEN: I förgrunden t. v. Munkbrotorget med Petersenska huset samt järnvägsbron; öfverst t. v. Nordiska museet, Djurgården och Skeppsholmen; ofvanför Petersenska huset Tyiska kyrkans torn och däromkring "staden inom broarna"; ungefär midt på bilden Slussplan med Carl XIV Johans stady; t. h. Söder med Stadsgården, Mosebacke m. m. samt i bakgrunden utfarten till Saltsjön. — Om man lägger den nedre bilden intill den

öfre får man en komplett panoramabild af Stockholm mot norr, öster och söder.

Hufvudstaden i fågelperspektiv — det är en vy som ännu så länge är reserverad för våra få aviatörers blickar. Vill en vanlig jordbunden varelse ha en öfverblick från ofvan af Nordens Venedig har han att tillgå Katarinahissen, såsom den bästa tillgängliga utsiktspunkten. De härliga utsiktspplatser som stadens många kyrktorn kunna ge äro i allmänhet stängda för profana steg. De bilder i reproduktion af Stockholm i fågelperspektiv man ser äro också fåtaliga och oftast äro de fångade från Katarinahissens krön. Hvar 8 Dag är emellertid i tillfälle att denna gång visa några verkligt unika dylika bilder af Stockholm. Sedan några år står Riddarholmskyrkan, det svenska Pantheon, under restaurering kringgårdad af plank och byggnadsställningar. Förleden under sommar dölde sig äfven för en tid dess vackra genombrutna tornspira under dylika ställningar. Detta tillfälle grep en ung, påpasslig och hvarför inte säga oförskräckt ingenjör vid stadens byggnadskontor, klättrade upp till ställningarnes högsta punkt — ofvan tornspiran — och passade på att på fotografiplåten förevisa det tusande panorama af Stockholm i fågelperspektiv, som här mötte hans blickar. Dessa bilder, som nu införlivats med Stockolms stads byggnadskontors arkiv, äro unika inte blott i det afseende, att de äro tagna på en punkt, på hvilken aldrig förr — ej ens i dess närhet — riktats en kamera mot hufvudstaden utan de äga äfven sitt stora intresse därför, att de äro tagna omedelbart före stora förändringar i stadens inom broarne yttre fysionomi. Som bekant undergår för närvarande Riddarhustorget en dylik förändring och det kan icke dröja länge, innan nya omstöpningar af den gamla staden företagas.

ska museet längst t. h. — I förgrunden t. v.: den lilla ön Strömsborg; asabrons södra fäste Riddarhuset med torget och Gustaf Vasas; närmast Riddarhuset vid Myntgatan ligger Stockholms Råd- t. h. synes K. Slottet och Storkyrkan.

Foto. Wallén, Trollhättan.

Hedemora Gammalgård, södra Dalarnes vackra minnesård, invigdes den 12 juni med en stor folkfäst, hvilken räknade omkring 4,00 deltagare från Hedemora och socknarne där omkring. Kamrer Karl Trotzig, som nedlagt ett intresseradt och nitiskt arbete på företags realiserande lämnade vid fästen en hi-

Foto. Ståberg, Hedemora

INVIGNING DEN 12 JUNI AF HEDEMORA GAMMELGÅRD, södra Dalarnes Skansen. I talarstolen kamrer Trotzig.

Ellicke: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre, Skansen—Hög

Foto. Lindström, Alingsås.

ALINGSÅS IDROTTSPLATS INVIGDES DEN 6 JUNI.

Ellicke: Bengt Silfverparre

strik öfver gårdens tillkomst samt redogjorde för de utvidgningar man för framtiden planerar. Efter det stämmningsfulla anförandet föredrogo Karl Erik Forslund, Carl Larsson i By och Kerstin Hed dikter, som de tillägnat den gamla

gården. Följde så en spelmanstafeln samt föredrag af Gustaf Ankarcrone och Larsson i By. Hedemora Gammalgård, hvilken af föreningen med samma namn inköptes för ett tiotal år sedan, är en gammal parstuga från

Vikbyn och märkt med årtalet 1776. Sedan den flyttats till Hedemora återuppfördes den här år 1908, hvarefter anläggningen under de följande åren utökades med en del andra gamla byggnader, badstu, smedia m. m. Det fattas dock ännu en del mindre byggnader innan Gammalgården står fullt färdig som den åsiftade trogna bilden af gångna tiders gamla Dalagårdar. Gården kommer att förse med fullständigt, för i världen brukligt lösöre samt verktyg för gammalt handverk.

FRISTAD HED, efter en akvarell af kapten L. W. Kylberg, litograferad och saluhållen af alla bok- och konsthandlare till pris af 3 kr. till förmån för "Frieillig sjukvård i fält".

STYFVA NACKAR.

FÖR HVAR 8 DAG AF **GUSTAF ULLMAN.**

TT ovanligt stiligt ekipage, öppen landå efter blanksvarta parhästar, kördes af kusk i mörkblått livré, förbi länsman Skawells boställe.

I det granna junimiddagsluset riktigt glänste och glittrade från seldon och alla finputsade beslag.

Och i åkdonet satt en liten, spenslig herre i grårutig sportkostym och grön hatt, lätt på sned dragen fram öfver en hvassnäst, på engång kärft och spejande profil. Det var grosshandlanden och godsägaren Filibert Häbo, som från sin jaktvillva körde in till staden. Han såg, — men låtsades ej se gamle Skawell, som stod, i skjortärmarna och barhufvad vid hagtornshäcken och betraktade den passerande. Ej heller tycktes denne märka alla Skawells ungar, sex pojkar och en tös, som stimmade i trädgården och särdeles högljudt ropade hans namn jämte en del tillmälen, af hvilka "smälänning" var det tätast förekommande. Häbo härstammade från Småland, hvilket inte ökade hans anseende där nere vid kusten, där han slagit ned som en roffågel uppe från de mariga skogarna. Man vet ju, hvad en smälänning kan lägga under sig af timlig makt och härlighet, — och i detta hänseende hade Filibert Häbo sannerligen gjort sin gamla hembygd all heder. —

— När den skojarn har åkt omkull, — sade länsman Skawell och spottade utan att taga långpipan ur mun-gipen: — så köper jag den där kärran och hästarna med!

Skawell skulle nog inte ha uttryckt sig aldeles ordagrannt så, om han haft andra åhörare omkring sig än sina egna ättlingar. Ty, strängt taget hade han ingen som helst grundad anledning att kalla Häbo för skojare, lika litet som taga så där för gifvet, att denne nödvändigt skulle åka omkull. — Visserligen pratades det ofantligt mycket och af mångahanda slag om främlingen — inkräktaren, både i köpstaden och vida kring ute i orten. Men nog visste gamle "kommissarien" bättre än de flesta, hur pass litet löst skvaller kan vara värdt, — för att inte tala om edsvurna vittnesmål ibland! — — — Nej, Skawells djupa ovilja mot Häbo hade rent personliga, om också inte så värst vördnadsbjudande grunder.

Man får allt leta efter en högfärdigare och stramare gubbe än länsman Skawell. Känslan af egen värdighet och väl äfven medvetandet om, hvad folklynnat där i trakten kräde af en kungl. befallningsman hade under årens lopp gjort denne i grunden rätt godmodige man till en styfnacke utan like. En stadigt växande förmögenhet samt som det tycktes oförbränneliga kroppskrafter hade hjälpt till att utforma typen till nästan storslagen iulländning. Han var van att se de mest kaxiga storbönder nalkas med darrande knän och lufvan i näfven som rädda skolpiltar, att se äfven mycket täta och inflytelserika borgare med understruken förtjusning mottaga och besvara hans nädiga hälsningar och andra vänskapsbevis. — Att få umgås hos länsmans ansågs som stor och afundsvärd förmån. Hvarje nykomling till orten måste snart nog bli underkunnig härom och för en sådan gällde det såsom en prövande skärself att bli införd — och tagen för god — i Skawells utvalda krets.

Herr Filibert Häbo hade aldrig visat någon påfallande angelägenhet att ernå denna lycka. Det var först på grund af rena affärsomständigheter han låtit sig föreställas för Skawell. Denne bemötte honom till en början mera höfligt, — eller låt oss säga städat — än han i regel brukade bekväma

sig till mot nya bekantskaper. Dock, kännedomen om Häbos snabba och lysande ekonomiska uppmarsch hade helt visst ingiövit gubben en del hemlig och ofrivillig respekt. — Emellertid röjde Häbo ingen glad öfverraskning med anledning häraf, ej heller vidtog han däreför några anstalter för ett fortsatt, intimare umgänge. Herregud, han hade fullt upp att tänka på, att styra och ställa med. Och, — inte hade han något otaladt med länsman, inte.

Så en kväll, — nu var det många år sedan, — suto båda herrarna på stadshotellets trädgårdsveranda. Men, hvar vid sitt bord och i hvar sitt sällskap. Skawell som medelpunkt i en krets af sina gamla beundrare och mer eller mindre uppriktiga vänner. Herr Häbo tillsammans med ett par affärsbekanta på genomresa, alltså främlingar i staden. Man hade förstas på afstånd utbytt vederbörlig hälsning. Aftonen sjönk ljuflig, varorna voro goda och starka, stämningen blef liflig vid bägge respektive bord, ja betydligt hög vid Skawells. — Plötsligt, sträckte länsman sitt glas hän mot Häbo och hans sällskap och ropade med en stämning, afsedd att höras och åtlystras:

— Skål på dej, smälänning! Skål på er pojkar! Han var icke dubror med Häbo, de andra två kände han inte ens. Det föreföll honom blott just då helt själfklart att hans hänvändelse i denna form måste mottagas med tacksammaste belåtenhet.

Filibert Häbo lytte helt kort sitt glas till svar. Men då formligen röt gubben, så att det ekade i trädgården:

— Kom hit med er, pojkvaskar och sitt inte där och se snutrar ut!

Hvarefter herr Häbo och hans sällskap lämnade verandan utan att ägna Skawell ens en blick. —

Från den stunden slog hatet mot "smälänningen" rot i länsmansgubbens sinne.

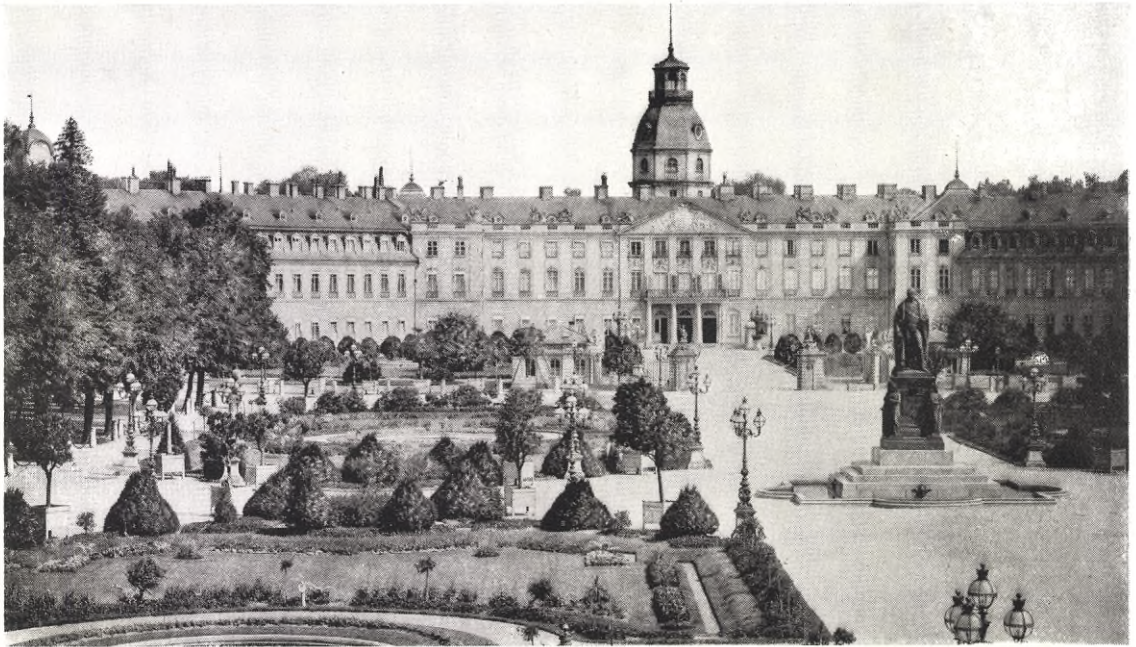
*

Ja, många år hade flytt sedan dess, och gubben Skawell började bli så pass gammal, att det kunde märkas äfven i det yttre. Hans pojkar voro stora, vuxna karlar nu, utflugna ur boet så när som på en, som blifvit inspektor på gården. D. v. s. en förste slaf bland en rad andra slafvar och slafvinnor under länsman-husbonden-faderns fruktade piska. Och "tösen", Agnes eller Neta, som hon från barnår nämndes, hade blifvit en aldeles bedårande ungmö. En karsk, men frisk och mångsidig uppfostran hade alla länsmansbarnen fått, dottern inte undantagen. Den hade dock aldrig bortdrifvit, — kanske i stället på något hemlighetsfullt sätt uppodlat — en sällsynt, litet skygg förnämet i hennes väsen. Öfver hennes guldblonda, rosiga och klarögdarelse hvilade någonting obestämbart fint och sväråtkomligt, som en värdoft, en vårdager. Det kunde dölja åtskilligt, det var också fallet.

Framför allt, en innerlig tillgifvenhet för fadern, som efter moderns död alltmer vuxit sig stark. Det var som om hon ensam egentligen rätt känt till den fruktade och hatade gubben verkliga natur. Och fadern gengäldade hennes dotterliga ömhet med ett förtroende, som ingen af sönerna fått äran af, och en frihet, som för en ytligare och klenare karaktär än hennes kunnat vara till skada. — Så kom det sig, att Neta Skawell utan faderns vetskap, genom gemensamma vänfamiljer, sammanträffat med Filibert Häbo. Så mycket hon hört sägas om honom, så litet han om henne, — för båda blef det en ömsesidig upptäckt af största betydelse för deras gemensamma framtid. Det var en förälskelse af det plötsliga, men afgörande slaget, desperat, obotlig. Och Filibert Häbo hörde till dem, som inte ett ögonblick tveka att sätta ett

Forts. å sid. 623.

After fotograf.

Bild: Bengt Silfvergran.

STORHERTIGLIGA SLOTTET I KARLSRUHE DÅR DROTTNING VICTORIA FÖR TILLFÄLLET BESÖKER SINA ANFÖRVANDTER. En hel fransk flygeskader ansåg — med någon afvikning från häfdvunnen fransk courtoisie — tillfället lämpligt att anfälla den obefästa badensiska hufvudstaden med bomber och därvid påtagligt utvälja slottet till mål.

Forts. fr. sid. 615.

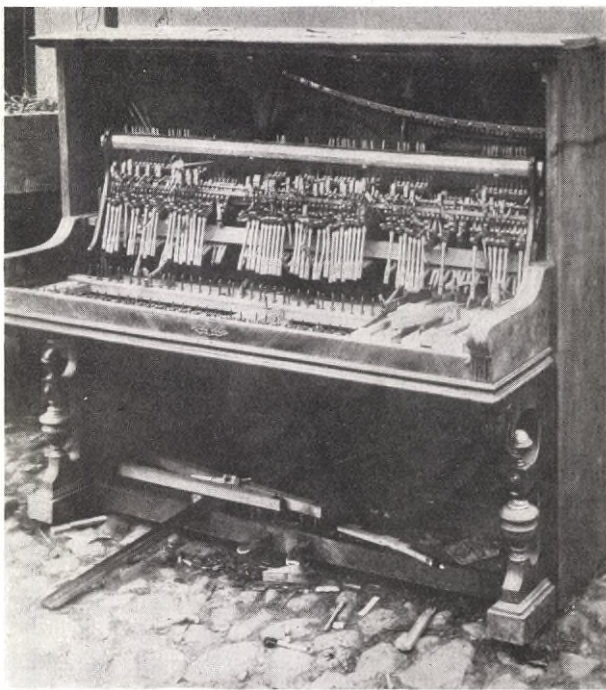
kaptenen, hade redan dessförinnan beslutat stanna kvar på ön. Vi gävo oss alltså af med återstoden, 40 stycken, som sedan landsattes i Panama, där de omhändertogs af sina respektive lands konsuler.

Vi fingo under resan närmare detaljer från fartygens sänkande. "Jean" var på resa till Antofagasta med kollast, då den den 11 dec. på Lat. S.

44° Long. W. 83° uppbriogades af "Eitel Friedrich", som tog den på släp. Nästa dag kom "Kildalton", på väg till Callao med styckegodslast, i sikte, samt upphanns och sänktes efter att dess besättning tagits ombord på "Eitel Friedrich". Därefter sattes kurs på Påskön. Anlända dit, landsattes de båda besättningarne, hvarefter "Jeans" kollast transporterades öfver till den tyska kryssaren. Den 31 dec. bogserades "Jean" till sjös, och sköts i sank, hvarefter "Eitel Friedrich" aflägsnade sig, kvarlämnande sjömännen på ön långt borta från all civilisation.

Påskön är belägen c:a 2,000 mil (sjömil) från Chilekusten samt 1,500 mil från närmast bebodda ö och är sålunda en af de mest afsides belägna, bebodda platser på jordklotet. Den är ganska hög ända upp till 600 m., samt tydligen af vulkaniskt ursprung. Det finnes nämligen flera utslucknade kratrar å densamma. Som en egenomlighet för ön och minnen af en gammal kultur kan nämnas där befintliga flera grupper af bildstoder, föreställande jättestora människor, varierande i storlek mellan fyra och 10 meter. De äro gjorda af en hård vulkanisk stenart, samt försedda med inskriptioner, som ännu ingen lyckats tyda.

Öns befolkning utgöres af en ras, liknande polynesierna, med ganska ljus hudfärg. De styras af en konung; och till konung väljes den, som på en viss tid kan samla ihop största antal fågelägg. De äro för öfrigt mycket lata, samt hafva alltid en häst till hands, om de önska förflytta sig från ett ställe till ett annat, om det så ej är mera än 10 m.

After fotograf.

Bild: Bengt Silfvergran.

"RYSK MARSCH". Ett minne från den ryska invasionen i Östpreussen.

HVAR 8 DAGS Kvatalsprenumeranter behagade i god tid före den 1 juli **förnya prenumerationen** i och för undvikande af afbrott i tidningens regelbundna expedition.

EXP. af HVAR 8 DAG.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data á nästa sida.

O. W. REDELIUS.
Kontr.-prost. Kyrkoherde. Hal-
lingeberg. — 80 år 16 Juni.*

J. DAHLÉN.
Folkskollärare. — Hjo.
80 år 17 Juni.*

J. D. MALMGREN.
Kontr.-prost. Kyrkoh. — Köla.
65 år 14 Juni.

S. HERNER.
Professor. — Lund.
50 år 22 Juni.*

J. H. E. DIEDEN.
Konsul. — Malmö.
75 år 26 Juni.*

G. TEMPELMAN.
Grosshandlande. — Stockholm.
60 år 21 Juni.*

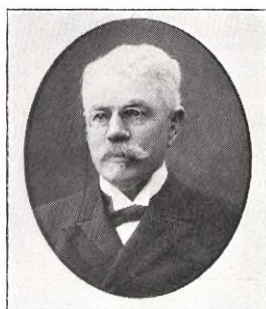
A. C. A. AFZELIUS.
Civilassessor. — Stockholm.
50 år 27 Juni.*

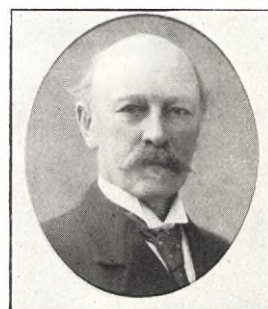
J. H. GOLDKUHL.
Stadsläkare. — Vexjö.
50 år 22 Juni.*

N. J. T. SELANDER.
F. d. Öfverste. — Stockholm.
70 år 24 Juni.*

J. A. RUDBERG.
F. d. Förste Marineläkare. Karls-
krona. — 70 år 21 Juni.*

R. W. A. M. EKLUNDH
Akademiräntmästare. — Lund.
65 år 27 Juni.*

P. A. PETERSSON.
F. d. Statsråd. — Stockholm.
55 år 25 Juni.*

W. R. SWANBERG.
Skeppsklarerare. — Uddevalla.
75 år 11 Juni.*

C. L. PALMGREN.
Fabrikör. — Lindsberg.
60 år 25 Juni.*

C. C. RAMBERG.
Artist. — Helsingborg.
50 år 15 Juni.*

G. A. PETTERSON.
Boktryckerifaktor — Malmö.
50 år 23 Juni.*

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data här nedan.

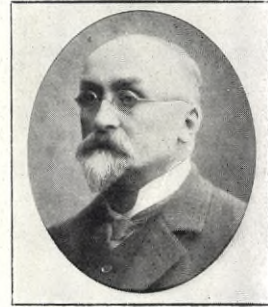
*A. G. FOLLIN †.
Major. — Helsingborg.
F. 34. † 16 Juni.*

G. W. BERG †.
F. d. Byråchef. Arkeolog. Göte-
borg. — F. 39. † 16 Juni.*

C. M. FORSSMAN †.
F. d. Telegrafdirek. — Karlshamn.
F. 45. † 12 Juni.*

C. E. V. FOLIN †.
F. d. disponent. — Stockholm.
F. 50. † 15 Juni.*

J. POPP †.
Kyrkoherde. — Malmö.
F. 35. † 13 Juni.*

H. MALMBERG †.
F. d. Läröv-adjunkt. Kristian-
stad. — F. 46. † 6 Juni.*

C. WADMAN †.
Direktör. — Söderhamn.
F. 47. † 10 Juni.*

T. T. LJUNGQUIST †.
Direktör v. MunksjöA.-B. — Jön-
köping. — F. 68. † 30 Maj.

OTTO REDELIUS. Stud.-ex 56, prestv. 59, past.-ex 64, kyrkoh. 66, i Hallingberg sedan 82, kontr.-prost 88. Led af Riksd. A. K. 86—08. På sin tid ordf. i komm.-stämma i tre kommuner, landstingsman. Led. af nat. hist. fören.

JOHAN DALÉN. Folkskollär.-ex. 56, ord. lär. under 42 år, vik. 13 år. Slutade vikariera 13 och var då Sveriges äldste tj-görande skollärare.

SVEN HERNER. Stud.-ex. 85, fil. dr. 93, teol. dr. 07. Prestv. 1900, e. o. professor i exegetisk teologi 02, professor sedan 08. Ombud i Lunds univ. teolog. fakultet v. 1910 års kyrkomöte. Censor v. stud.-ex. sed. 14.

JOHAN DIEDEN. Inneh. af den af tadern grundade firman J. H. Dieden Jor i Malmö fr. 79 t. dess ombild. t. aktiebolag inom familjen 08 derefter ordf. i dess styr. Stadsfullmäktig i Malmö 74—10, led. af hamndir. 79—10 deraf ordf. 89—10, ordf. i dir. f. navig.-skolan 74—82. Kyrkovärd i Carolii förs. sedan 78. Led. af Riksd. A. K. 85—97, af F. K. 1900—10, led. af beviln.-utsk. 96, led. af sersk. utsk. 01, af lagutsk. 04. Led. af tullstatts-komm. 1900—02.

GEORG TEMPELMAN. Inneh. af importaffär i Stockholm sedan 84. Led. af öfverstyr. i stadens brandförsäkr.-kontor sedan 97, af styr. i Stockh. hypotekskassa sedan 02, af öfverstyr. i ränte- o. kapitalförsäkr.-anst. sedan 03, en af huvudmännen i stadens sparbank, styr.-led. i Mälareprov. ensk. bank. sedan 05.

ALLAN AFZELIUS. Stud.-ex. 83, hofr.-ex. 94, v. not. o. domare v. Stockh. rådsh. rätt 96, auditör v. Litg. t. h. 01. Stadsnotarie (civilassessor) v. Stockh. rådsh.-rätt sedan 11.

HENRIK (HENRI) GOLDKUHL. Stud. ex. 83, med. lic. 98, stadsläkare i Vexjö sedan 01, hängelsläk. 03. Stadsfullmäktig sedan 10, ordf. i helsov.-nmd 04. Sv. nat.-fören. m. tuberkulos stipend. 06.

NILS SELANDER. U-löjtn. v. Verml. reg. 64, löjtn. v. Gen.-stab. 69, kaptn. 79, maj. v. Hels. reg. 87, öfv.-löjtn. v. Västg. dals reg. 94, öfverste i armén 98, öfverste o. chef i Västernorr. reg. 99—07, i res. Kamrer v. Dramat. teatern sedan 07. Ordf. i styr. i Musikfören i Stockholm 85—94, ordf. mäst. i St. Andreaslogen Elysium 06—08.

ADOLF RUDBERG. Stud.-ex 67, med. lic. 77, förste bat. läk. v. Flott. stat. i Karlskrona 80, reg.-läk. 01, förste marinläkare 03, i Flott. res. 08—10. Direktör i Flott. pens.-kassa 94, led. af Ölm.-säll. Led. af stadsfullmäktige i Karlskrona, lasarettsdir., v. ordf. i styr. i lärov. f. il., led. af skolrådet, ordf. i föreläs.-fören.

ROBERT EKlundH. Stud.-ex. 71, hofr.-ex. 75, v. hfd 78, akademiräntmästare i Lund sedan 89. Led. o. ordf. i fattigv.-styr. 82—92, led. o. v. ordf. i skolrådet 83—90, stadsfullmäktig 91, ordf. 03—10, led. af dir. f. uppfostr.-anst. i Råby sedan 1900, led. af domkyrkorådet sedan 95, ordf. i styr. i Skån. lifränte o. kapitalförsäkr.-nr sedan 05, ordf. i styr. f. stadens understödsfören. 03—15, ordf. i styr. f. stift.-hemmet sedan 07, led. o. v. ordf. i styr. f. hemmet i obotl. sjuka i Skåne sedan 13, led. af styr. f. Lund-Trelleb. jernv. a.-b. 03, ordf. sedan 07, led. af styr. f. lärov. f. i. 45—05, dess inspektör 07—10, hedersled. af Skån. trädg.-fören. 05. Ordf. i styr. f. ind- o. konstatställen i Lund 07, hedersled. af fabr.- o. handv.-fören. s. a.; led. af styr. i Skån. hand.-banken i Malmö 96—09 samt sedan 13, ordf. i styr. f. kontoret i Lund 06—09, ordf. i styr. f. sparbanken. Led. af landstinget sedan 96, ordf. i dess förvalt.-utsk. sedan 01, senare är äfven i landstingets finansutsk. Led. af Riksd. A. K. 94—02, led. af banko-utsk. 97—02.

ALFRED PETERSSON. Efter aisl. folkhögsk.-studier landtbrukare o. eg. t. egend. Påböda. Landstingsman 94, led. af hushålln. sällsk. förvalt. utsk. Led. af Riksd. A. K. 97—08, led. af statsutsk. 03—05, af unionsutsk. 05, lagutsk. 06; led. af F. K. 11. Statsråd o. chef i Jordbruks-dep. under 05, 06—09 samt 11—14. Led. af landtbl. akad. Biografi o. helsid. portr. årg. XI:39.

W. R. SWANBERG. Inneh. dansk medalj f. deltagande i dansktyska kriget 64 samt guldméd. i nit o. redlighet i rikets tjänst. Mångårig stadsfullmäktig i Uddevalla o. mycket anlitad inom dess kommunala lif.

LUDVIG PALMGREN. Inneh. af firman C. L. Palmgren i Lindesberg. Led. af stadsfullm., f. d. ordf. i drätselkamm., landstingsman sedan 06. V. verkst. dir. i A.-b. Bergslagsbanken samt styr. v. ordf.

GUSTAF RAMBERG. F. d. u.-off. v. Skån. husarreg. Vistats i Kalifornien i 5 år. Stud. i målarkademi Cormon i Paris. Led. af fören. för graf. konst o. fören. f. originalritn.

GUSTAF ADOLF PETERSSON. Anst. å större Stockholmstryckerier till 04 o. sedan sistn. är teknisk ledare i Förlagsaktiebolaget i Malmö. Styr.-led. i Sv. boktr.-fören:s skånead. Led. af Malmö segelsällsk. styr.

GUSTAF FOLLIN †. U-löjtn. v. Skån. drag.-reg. 52, major i armén 83, i res. 99. Egg. ex-domarne Pålsjö, Tägerup m. il. i Malmöh. län. Inneh. på sin tid ett flertal kommunala uppdrag inom Helsingborgs landsförsaml. Led. af styr. i Skand. kred.-a.-b. kontori Helsingborg 10—11, dess förenman i Skånes ensk. bank. Ordf. i styr. i sparbanken o. dess verkst. dir.

WILHELM BERG †. Anst. v. Bergslagsbanan i Göteborg o. kassör der 72, kamrer 76, byråchef 92. Framstående historisk, arkeologisk o. genealogisk forskare, en af Göt. borgs o. Bohus läns förminnesfören:s stiftare 86, mångårig led. af styr. f. Göteborgs museum; utöfvade en betydande hist.-arkeolog. skriftställareverksamhet. Led. af Vitt.-hist. o. ant. akad., af Vet. o. vitther. samh. i Göteborg o. af Samf. f. utg. af handskr. Biografi o. helsid.-portr. årg. XV: 44.

CLAES FORSSMAN †. Eiter aif. ex. v. tekn. elem.-skolan i Norrköping 64 anst. v. teleg.-verket 66, o. v. St. nord. teleg.-selsk. i Finland 69—70, arb.-chef v. svenska telegraflinjebyggn. 71, linjeing. o. tj. ing. v. teleg.-styr. 72—83, förrådsförvalt. der 84—87 samt derefter kommiss. o. förestånd. f. stat. i Norrköping, chef f. stat. i Göteborg 93—05. Ordf. i Teleg.-verk. pens.-inr.

VICTOR FOLIN †. Afg. ex. fr. tekn. skolan i Norrköping 68, elev v. Holmens bruk 69 o. vid pappersbruk utomlands 71—73, verkem eller förestånd. f. olika pappersbruk o. trämassaefabr. i Sverige t. 83; disponent v. Storviks sulfittfabrik 83—07. Sedan 06 led. af Sv. allm. exportfören., cellulosa-fören. o. Sv. arbetsgivarefören. Led. af Riksd. F. K. 05—08.

JOSEF POPP †. Prestvigd 64, pastorsadj. under 11 år i Stockholm samt under 40 år kyrkoherde i Malmö katolska församling. Den ende svenskfödde katolske prest som verkat i Sverige sedan reformationens dagar.

HENRIC MALMBERG †. Stud.-ex. 65, adj. v. Kristianstads h. allm. lärov. 77—11. Hög fr.-mur. ordf. mäst. i St. Andreaslogen Cubiska stenen i Kristianstad.

CARL WADMAN †. Inneh. af A.-b. C. Wadmans bryggeri i Söderhamn. Led. af stadsfullm., byggn.-nmd. tax.-nmd. ordningsman v. fattigv.-branchchef o. led. af brandstodskomm. Led. af styr. i A.-b. Söderhamns folkbank.

LÄKARBESÖKET Å BROBY SANATORIUM VID SKÅNSKA LÄKARDAGEN I KRISTIANSTAD DEN 5 JUNI — Foto. Lagerholm, Broby.

Deltagarna i *Skånska läkardagen* i Kristianstad den 6 juni företogo efter mötesförhandlingarnes slut en utfärd till Broby, hvars sanatorium för bröstsjuka be-sågs. Vår grupp bild, tagen vid nämnda tillfälle, återger från vänster räknadt:

Dr. Lindwall, dr. Bertelius, dr. Tidholm, apot. Arhen, dr. v. Essen, apot. Zickerman, dr. Ryberg, dr. Runborg, dr. Hejlbj, dr. Bruzelius, dr. Holmgren, prof. Borelius, dr. Hegardt, dr. Segerberg, prof. Forssman, dr. Bjerkén, dr. P. annenstill, prof. Siöwall, dr. E. Petré, dr. Tornberg, apot. Fredricson, dr. Frising, dr. Thulin, dr. Richard, dr. Assarson, dr. Haffner, doc. G. Petré, dr. Hjort, dr. Wernstedt, prof. Broman, dr. Lewen-hagen, dr. Stern, dr. Th. Petré. Utom bilden prof. Petré.

Forst. fr. sid. 619.

välgrundadt beslut i verket. Han visste snart, att det redan pratades om dem, och blotta tanken, att skvallret skulle hinna före honom till länsmans-gården, satte eld i hans eljest kyliga själ.

En vinterdag var det stort släparti i staden. Neta var bjuden, länsman ville promt, att hon skulle fara. Hon borde inte saknas, där skönhet och guld irade fest. Men Neta bad envist och undfallande på en gång att få stanna hemma. — Fram emot middagen hördes bjällerklang nalkas från staden.

Nu komma de och hämta dig — brummade gamle Skawell, där han stod vid fönstret. Lilla Neta stod bredvid. Hon kände igen Håbos bjällerkran-sar.

— Nej — sade hon stilla — men vi få besök — och det var därför, jag stannade hemma. — Fadern begrep genast, att det var fråga om friare. Han hade redan — med Netas bifall — afvisat en hel svärm sådana. Den som nu kom, måtte visst vara säker på sin sak — hvad det angick Neta. — Där svängde Håbos präktiga kappsläde efter en sprakfåle under gungande slädnät, in på gårdsplanen. Håbo körde själf. En af länsmans drängar, som kommit löpande i gapande nyfikenhet, fick ta' tömmarna, i det herrn hoppade ur och raskt och elegant — i kort pälsjacka och hög pälsuiva —

stegade fram mot stora trappan. — Skawell hade sett och förstätt allt. Det var nu längesedan han råkat eller alls tänkt en tanke på smålänningen. En stel, fämäld artighet hade utbildat sig som um-gångestonen dem emellan. Men när länsman nu fick se sin gamle "skojare" komma utan vidare för att hämta hans egen enda lilla Neta, då rusade all den lagrade, obändiga illviljan upp inom gubben. Utan att se åt dottern, grep gubben sin piska och sprang, barhufvad och i nattrock ut på trappan.

— Förlåt mig, herr kommissarien — började Håbo och lyfte på pälsmössan. Mera hann inte han med, den gången. Länsman Skawell stod med höjd piska midt i dörren och dundrade och svor, så att det skallade öfver gården. Drängar och pigor titade förskrämda ut, och lyssnade på okvädinsorden:

— din fähund, din smålänningsrackare, din ärke-filur! — Och du vill knipa min tös, min egen äkt-födda dotter, Agnes Skawell? — Näh, så ta' mig den lede, om du någonsin i mitt lif ska' sätta din räffass inom min port! Och ge dig iväg i rippet ut från min gård, annars så lofvar jag — — Nu hände, hvad gubben aldrig beräknat. Från kökstrappan på flygeln ilade fröken Neta, påpälsad och reständig tvärs öfver gårdsplanen och satte sig raskt upp i kappsläden. Innan gubben eller någon annan hunnit hindra det, var Håbo vid hennes sida.

— Farväl, pappa! — ropade Neta — nu far jag på släparti, det har du ju själf gett mig lof till. Och jag kommer inte tillbaka igen — om jag inte får lof! — Och borta voro de. —

Den natten sof Neta hos en väninna i staden, en änkefru, gammal bekant till hennes egen familj. Hon var ju myndig och van att göra, hvad hon ville. Efter en veckas förlopp kom länsman in till staden och meddelade herr Håbo, att han och Neta fingo hvarann.

OXIE OCH SKYTTS HÄRADS FOLKHÖGSKOLA INVIGDES DEN 5 JUNI AF LANDSHÖFDINGEN GREFVE R. DE LA GARDIE (i midten). — Foto. Küller, Malmö.

Öfver bilderna

RYSKA TRUPPER, TILLFÅNGATAGNA I FÄSTNINGEN, AFTÅGA.
Se jämväl bilder från själfva fästningen, efter dess fall, i närmast föregående nummer.

Klubb. Hengt Skjutvapen

Öfver bilderna

ÖSTERRIKISKA TRUPPER INTÅGA I FÄSTNINGSTADEN.

Klubb. Hengt Skjutvapen

INNEHÅLL: Byråchef Thorvald Furst (biografi och helsidesporträtt). — Fattigvårdskongressen i Stockholm. — Dyr Sixten von Friesen lämnar Stockholms stadsfullmäktige. — Skånska läkredagen. — Panorama öfver Stockholm. — Världskriget. — Bilder till dagskrönikan. — Veckans Porrittgalleri. — "Styva nackar". Berättelse af Gustaf Ullman.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan särskildt medgifvande förbjudes vid laga påföljd.